

Μητροπολίτης Φιλίππων: Αγία Λυδία, η πρώτη χριστιανή ισαπόστολος στην Ευρώπη και στην Ελλάδα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου

Το μήνυμά του για την επικείμενη εορτή της Αγίας Λυδίας εξέδωσε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θέσου κ. Στέφανος, προσκαλώντας τους πιστούς στην λαμπρή πανήγυρη.

Όπως αναφέρεται στο μήνυμα, οι εορτασμοί θα ξεκινήσουν απόψε στις 7 μ.μ. με τον Αρχιερατικό Εσπερινό και θα συνεχιστούν αύριο, 20 Μαΐου 2025, το πρωί, με Αρχιερατική Θεία λειτουργία, την οποία θα ακολουθήσει Βάπτισμα και Χρίσμα των ενηλίκων αδελφών μας.

Παρακάτω το μήνυμα του Σεβασμιωτάτου:

Η Αγία Λυδία πρότυπο διακονίας και αγάπης προς τους χριστιανούς της εποχής

μας. Ήταν αυτή που προσέφερε τα πάντα, όλη της την περιουσία και τον ίδιο της τον εαυτό, για τον Χριστό και για το έργο της Εκκλησίας μας. Έτσι έγινε η πρώτη χριστιανή ισαπόστολος στην Ευρώπη και στην Ελλάδα.

Χριστός Ανέστη, Αληθώς Ανέστη!

Μέσα στην ευλογημένη αυτή περίοδο κατά την οποία η αγία μας Εκκλησία ψάλλει και βιώνει την ανάσταση από τους νεκρούς τού Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, του Υιού και Λόγου του Θεού, η καθ' ημάς Αποστολική Ιερά Μητρόπολη των Φιλιππων, της Νεαπόλεως και της Θάσου αγάλλεται και χαίρει ιδιαιτέρως που η θεία πρόνοια του αγίου Τριαδικού Θεού μας, της έχει προσφέρει από το 50 μ.Χ. την παρουσία του αγίου Αποστόλου των Εθνών Παύλου που την εθεμελίωσε και την ίδρυσε στην ειδωλολατρική τότε Μακεδονία, στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.

Για το γεγονός αυτό, γράφει, μεταξύ των άλλων, στο περίφημο βιβλίο του ο διάσημος γερμανός συγγραφέας Τζόσεφ Χόλζνερ [Joshef Holzner, 1877-1947]: «Μεγάλη η ημέρα για την ιστορία τής ανθρωπότητας, όταν ο Παύλος με τους τρεις συνοδούς του πατούσαν, για πρώτη φορά, τα πόδια τους στην Μακεδονία, σε ευρωπαϊκό έδαφος...

Παρακάμπτοντας την πολίχνη, την Νεάπολη, την σημερινή Καβάλα, οι ταξιδιώτες μας σκαρφάλωσαν προς τα επάνω, περπατώντας, πότε στην περίφημη Εγνατία οδό, που είχαν κατασκευάσει οι Ρωμαίοι, πότε στο μονοπάτι, που ήταν σκαμμένο επάνω στους βράχους της οροσειράς του Παγγαίου. Τέλος, έφθασαν στην υψηλή στενωπό, απ' όπου εμπρός στα μάτια τους ξετυλίγεται προς τα βόρεια θαυμάσια θέα. Έρριξαν τα βλέμματά τους προς την πεδιάδα με τα άφθονα νερά, όπου απέναντι, στα τελευταία υψώματα της οροσειράς, έστεκαν οι Φίλιπποι με την ακρόπολή τους...

Στις επόμενες ημέρες κοίταξαν να δούν τι θα έκαναν και πως θα άρχιζαν το κήρυγμα του ευαγγελίου. Έτσι ήλθε το Σάββατο. Οι Εβραίοι εδώ ήσαν λίγοι. Συναγωγή δεν υπήρχε, επειδή δεν υπήρχαν αρκετοί νομοδιδάσκαλοι, πού, σύμφωνα με τους ραββινικούς νόμους, ήσαν απαραίτητοι για να σχηματίσουν συμβούλιο και δικαστήριο. Αλλ' όταν δεν είχαν Συναγωγή, έπρεπε να έχουν τουλάχιστον ένα κλειστό, περιτειχισμένο ή περιφραγμένο χώρο, που τον ωνόμαζαν 'προσευχή'... Ο Λουκάς εγνώριζε τα πράγματα και ωδήγησε τους συντρόφους του έξω από την πύλη της πόλεως στις όχθες του ποταμού Ζυγάκτη [Γαγγίτη].

Εκεί είδαν αμέσως και τον τόπο, που ήταν περιφραγμένος με έναν χαμηλό τοίχο, σαν κήπος. Με έκπληξή τους βρήκαν μέσα μόνο μερικές γυναίκες, εβραίες και ειδωλολάτρισσες που σέβονταν τον Θεό και έκαμαν την πρωϊνή τους προσευχή... Εδώ, μπροστά στις καλόψυχες αυτές γυναίκες, μπορούσε ο Παύλος να αφήσει την καρδιά του να μιλήσει ελεύθερα.

Πολύ σπάνια θα είχε μιλήσει σε ακροατήριο που να αισθανόταν πιο μεγάλη ευγνωμοσύνη. Εντύπωση έκαμε, μέσα στην ομάδα αυτή των γυναικών, μία καλοντυμένη κυρία, με ιδιαίτερο θρησκευτικό ενδιαφέρον, που δεν ήταν από τους Φιλίππους, αλλά ειδωλολάτρισσα από τα Θυάτεια της Μικράς Ασίας. Γι' αυτό την έλεγαν και Λυδία. Ήταν πλούσια γυναίκα του εμπορίου, που, ασφαλώς μετά από τον θάνατο του συζύγου της, για τον οποίο δεν έχουμε κάποια πληροφορία, συνέχισε το εμπόριο της πορφύρας στην πόλη. Η πατρίδα της, τα Θυάτεια, ήταν γνωστή από τον καιρό του Ομήρου [Ιλιάδα Ραψωδία Δ' 141] για το εμπόριο της πορφύρας.

Η πορφύρα ήταν ακριβό υλικό, και το εμπόριό της απαιτούσε σημαντικά κεφάλαια. Η Λυδία ήταν από εκείνες τις εκ φύσεως ευσεβείς ψυχές, που, μόλις ακούσουν για τον Ιησού, τον αναγνωρίζουν ότι είναι η Οδός, η Αλήθεια και η Ζωή [πρβλ. Ιω. 14, 5-6]. Ωραίο θα ήταν σε αυτή την πρωϊνή προσευχή, εκτός από την Λυδία, να ήσαν εκεί και η Ευοδία και η Συντύχη, που αργότερα συναγωνίζονταν η μία την άλλη, και που ο Παύλος στην προς Φιλιππησίους επιστολή του, τις προτρέπει τόσο εγκάρδια να ειρηνεύουν [Φιλ. 4, 2].

Έτσι θα έχουμε ήδη πολλά γνωστά πρόσωπα σε αυτή την πόλη. Πρέπει να αισθανώμεθα ευγνωμοσύνη προς τον Λουκά για την ωραία του φράση, που προλογίζει την επιστροφή της Λυδίας, δείχνοντας έτσι ότι κατανοούσε την γυναικεία ψυχή και εγνώριζε πως εργάζεται η Θεία Χάρη 'της οποίας ο Κύριος άνοιξε την καρδιά ώστε να δίνη προσοχή σε αυτά που έλεγε ο Παύλος' [Πράξ. 16, 14]. Ήταν έξυπνη και στοχαστική γυναίκα. Η ικανή γυναίκα, που εγνώριζε από εμπόριο, σκέπτεται το κάθε τι με περίσκεψη. Εδώ όμως δεν έπρεπε να αργοπορήσει καθόλου. Γρήγορα απεφάσισε να βαπτισθή.

Ίσως θα ήταν το βράδυ της ίδιας ημέρας του Σαββάτου εκείνου προς την Κυριακή, όταν ο Παύλος και οι σύντροφοί του, μαζί με τις καινούργιες πιστές, κατέβηκαν στα αφρισμένα νερά του Ζυγάκτη [Γαγγίτη], όπου και έγινε το βάπτισμα. Η αποφασιστική έμπορος με τους νευρώδεις τρόπους της και την δυνατή φωνή της οικοδέσποινας έφερε σε λίγο για να βαπτισθή και όλο το προσωπικό τού σπιτιού της. Μάλιστα, λαμβάνοντας υπ' όψη την δραστηριότητά της, επιτρέπεται να υποθέση κάποιος, ότι έγινε ιεραπόστολος του Χριστού όχι μόνον στους Φιλίππους, αλλά και στα Θυάτειρα...

Η δεύτερη ενέργειά της, μόλις έγινε χριστιανή, ήταν ότι εκάλεσε τους ιεραποστόλους να αφήσουν το πανδοχείο όπου έμεναν, και να έλθουν να εγκατασταθούν στο ευρύχωρο εμπορικό της σπίτι. 'Εάν με κρίνετε πιστή στον Κύριο, ελάτε να μέινετε στο σπίτι μου' [Πράξ. 16, 15] είπε. Το είπε πολύ συνετά. Η Λυδία είχε τους λόγους της. Το σπίτι της ήταν το μόνο κατάλληλο μέρος για τις λατρευτικές συναντήσεις της Εκκλησίας που θα άρχιζαν. Το γεγονός ότι, και το χριστιανικό αίσθημα τιμής και η μητρική της στοργή και η γυναικεία φιλοδοξία της, εύρισκαν ικανοποίηση έχοντας την ευκαιρία να φιλοξενήση την πρώτη Χριστιανική Εκκλησία και να περιποιηθή τους ιεραποστόλους, ποιος μπορούσε να το παρεξηγήση; 'Μας το ζητούσε με πολλή επιμονή' προσθέτει χαμογελώντας ο Λουκάς. Ήταν τιμητική διάκριση για την Λυδία ότι ο Παύλος δέχθηκε την πρόσκλησή της. Μπορεί η γυναίκα αυτή να απετέλεσε κάποιο σημαντικό πρόσωπο στη ζωή του. Έγινε στύλος της Αποστολικής Εκκλησίας, εχάρισε στον Απόστολο και σε όλους τους κήρυκες της πίστεως, και στην νεοσύστατη Εκκλησία την μητρική της αγάπη.

Ο Παύλος ύστερα από καιρό έγραφε : 'Γνωρίζετε καλά και σείς, Φιλιππήσιοι, πως όταν άρχισα το κήρυγμα του ευαγγελίου, μετά την αναχώρησή μου από την Μακεδονία με καμμιά εκκλησία δεν είχα υλικές δοσοληψίες παρά μόνο με σάς. Ακόμη και όταν ήμουν στη Θεσσαλονίκη, επανειλημμένα μου εστείλατε βοηθήματα για τις ανάγκες μου' [Φιλ. 4, 15-16]. Χωρίς αμφιβολία, πολλά από αυτά τα δώρα επέρασαν από τα χέρια τής Λυδίας. Ποιός θα μπορούσε να φαντασθή ότι το Ευαγγέλιο θα έκαμε την είσοδό του στην Ευρώπη τόσο αθόρυβα και τόσο μυστικά; Ούτε πανηγυρικά, όπως στον Άρειο Πάγο μπροστά στους φιλοσόφους, ούτε δραματικά, όπως στην Κύπρο μπροστά στον ανθύπατο, αλλά ειδυλλιακά, όπως ένα δροσοστάλακτο πρωϊνό η ένα χαριτωμένο ηλιοβασίλεμα στην Ανατολή. Αυτούς τους γλυκούς και μολαταύτα, δυνατούς τόνους έφερε προς το Ευαγγέλιο μαζί της η γυναίκα, από την εποχή του Ιησού. Και ο αντίλαλός τους συνεχιζόταν στους Φιλίππους. Όταν το Ευαγγέλιο έφθασε στην Ευρώπη, τις γυναίκες πλησίασε πρώτες, επειδή οι άνδρες απουσίαζαν, όπως και στην Σαμάρεια, όπου ο Ιησούς σε μία γυναίκα εφάνέρωσε τα μυστήρια της βασιλείας του Θεού. Γυναίκες ήσαν οι τελευταίες που έμειναν κάτω από τον Σταυρό και παρηκολούθησαν τον

ενταφιασμό, όπως επίσης, αυτές ήσαν και οι πρώτες που βρέθηκαν εμπρός στον άδειο τάφο».

Αγαπητοί μου και αγαπητές μου,

Μέσα σε αυτό το μεγαλείο της χριστιανικής μας ζωής και ιστορίας γεννήθηκε η αποστολική μας αγία Εκκλησία των Φιλίππων, και σε αυτήν την αγία γυναίκα, την αγία Λυδία, ας είμεθα για πάντα ευγνώμονες, και ας προσευχώμεθα όλοι και όλες, να μας παρουσιάση η χάρις του Θεού, εάν το αξίζουμε, το τίμιο και άγιο λείψανό της.

Σας προσκαλώ και εφέτος με την αγάπη του Χριστού μας, να έλθετε στον επίσημο εορτασμό της αγίας μας, εκεί στον περικαλλή ιερό Ναό της μαζί με το βαπτιστήριό της, που εορτάζουμε και πανηγυρίζουμε την ιερά μνήμη της.

Την ΔΕΥΤΕΡΑ 19 Μαΐου 2025 στις 7 το απόγευμα θα αρχίσουμε και θα τελέσωμε στη συνέχεια τον Αρχιερατικό Εσπερινό και την ιερά Αρτοκλασία στον διαμορφωμένο χώρο του υπαιθρίου Βαπτιστηρίου.

Την ΤΡΙΤΗ 20 Μαΐου 2025 στις 7 το πρωί, θα αρχίσουμε και θα τελέσωμε στη συνέχεια τον Όρθρο, την Αρχιερατική Θεία Λειτουργία και εν τέλει το ομαδικό Βάπτισμα και το Χρίσμα ενηλίκων αδελφών μας μέσα στα νερά του ποταμού Ζυγάκτη.

Είσθε προσκεκλημένοι όλοι και όλες, για να προσευχηθούμε μαζί και να εκφράσωμε την λατρεία μας και την άπειρη ευγνωμοσύνη μας προς τον άγιο Τριαδικό Θεό, που μας εχάρισε το μεγάλο αυτό δώρο, την αγία μας Λυδία την Φιλιππησία.

Με εγκάρδιες πατρικές ευχές και πασχαλινές ευλογίες,

Ευχέτης προς τον αναστάντα Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν

διά πρεσβειών της αγίας Λυδίας της Φιλιππησίας